

Γεωλογικαὶ παρατηρήσεις τῆς περιοχῆς τοῦ σπηλαίου Κάστρου Ἰωαννίνων

Ἑπὶ Λάζαρου Χατζηλαζαρίδη

Ἡ περιοχή τῶν Ἰωαννίνων ἀνήκει εἰς τὴν Ἀδριατικοῖοιο γεωτεκτονικὴ ζώνη τῆς Ἑλλάδος. Οἱ ἀσβεστόλιθοι τῆς περιοχῆς τοῦ Κάστρου Ἰωαννίνων, εἰς τοίους εἶναι διανοιγμένο τὸ σπήλαιον εἶναι —μικρολατυποπαγεῖς— λατυποπαγεῖς με ἐνστρώσεις πελαγικῶν ἀσβεστολίθων, οἱ ὅποιοι ἔχουν τρηματοφόρα. Εἶναι διαπλάσεως Ἀνωκρητιδικῆς καὶ εἰδικώτερα τοῦ ἀνωτέρου Σενονίου. Αἱ ἀσβεστολιθικαὶ λατύπαι καὶ τὰ θραύσματα ρουδισιῶν ποῦ περιέχουν οἱ ἀσβεστόλιθοι προέρχονται ἐκ τῆς γεωτεκτονικῆς ζώνης τοῦ Γαβρόδου. Ἡ συγκόλλησις τῶν λατυπῶν ἐγένε με ἀσβεστιτικὸ ὕλικόν. Οἱ ἀνωτέρω ἀσβεστόλιθοι ἐπικάθηται συμφώνως ἐπὶ τῶν (καλουμένων) ἀσβεστολίθων Βίγλας, γεγονός τὸ ὅποιον εἰς ἄλλας περιοχὰς εἶναι ἐμφανές. Ὅλοι ὡς ἰξήματα τῆς Ἰονίου αὔλακος ἔχουν ὑποστῆ τὰς Ἀλπικὰς πτυχώσεις.

Οἱ μικρολατυποπαγεῖς - λατυποπαγεῖς ἀσβεστόλιθοι παρουσιάζουν πολλὰ συστήματα διακλάσεων. Ὡς γνωστὸν συνήθως ἢ καρστικοποιήσις ἀκολουθεῖ τὰς διακλάσεις· αἱ τελευταῖοι λοιπὸν ἔχουν διευρυνθεῖ δευτερογενῶς διὰ τῆς διαβρώσεως καὶ οὕτως ἐδημιουργήθησαν χαίνουσαι διακλάσεις ὀριζόντιαι, κεκλιμέναι καὶ κατακόρυφοι, αἱ ὅποιοι συνδεδόμεναι ἔδωσαν τὴν παροῦσαν μορφήν τοῦ σπηλαίου. Οὕτως εἰς τὰς ὀριζοντίας καὶ κεκλιμένας χαίνουσας διακλάσεις ἔχομεν χαμηλὸν ὕψος ὀροφῆς καὶ μεγάλο μῆκος καὶ πλάτος, ἐνῶ εἰς τὰς κατακόρυφους ἔχομεν μεγάλο μῆκος καὶ ὕψος ὀροφῆς, καὶ στενὸν πλάτος. Εἰς τὴν ἀποκαρστικοποίησιν τῶν ἀσβεστολίθων αὐτῶν συνετέλεσεν, ἐκτὸς τῶν διακλάσεων, καὶ τὸ ἀνομοιογενές τῆς συστάσεώς των (λατύπες κλπ.).

Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι καὶ τὸ σπήλαιον Περάματος Ἰωαννίνων εἶναι διανοιγμένο εἰς ὁμοίους ἀσβεστολίθους, δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἀνάλογα φαινόμενα καρστικοποιήσεως εἶναι πολὺ πιθανὰ εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς ποῦ ἔχομεν ἐμφανίσεις αὐτῶν τῶν ἀσβεστολίθων. Τοιαῦται περιοχαί, με πιθανὰ ἐνδιαφέροντα φαινόμενα καρστικοποιήσεως ὡς τῶν σπηλαίων Περάματος καὶ Κάστρου εἶναι: Καστελάκι, Λεπτοκαρυά, Ράχη, Κανάκι, Δίλακκα, Μιτσικέλι, ἢ νῆσος τῶν Ἰωαννίνων καὶ πολλὰ ἄλλα περιοχαί δυτικῶς καὶ νοτιοδυτικῶς τῶν Ἰωαννίνων.

Συμπεράσματα ἐπὶ τῶν γενομένων
Σπηλαιολογικῶν παρατηρήσεων στὴν περιοχὴ
χωρίου Μαζαράκη

1) ΒΑΡΑΘΡΩΔΕΣ ΣΠΗΛΑΙΟΝ «ΒΥΖΟΤΡΥΠΑ» ἀρ. 6376. Πρὸς Δ. τοῦ χωρίου Μαζαράκη (20 λεπτά πεζῆ) καὶ σὲ ὕψος ὑπὲρ ἐπιφ. θαλάσσης 490 μ., διανοίγεται θαραθρῶδες σπήλαιον μὲ τὸ ὄνομα «Βυζότρυπα».

Πρόκειται περὶ διακλάσεως μήκους 25 μ., βάθους 20 μ.π. καὶ πλάτους 1-5 μ.

Πρὸς τὸ τέλος τῆς διακλάσεως διανοίγονται δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ 2 μικρότερες διακλάσεις.

Ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ ἔχει μήκος 8 μ. κατηφορική. Ἡ πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἔχει μήκος 6 μ. ἐπίσης κατηφορική.

Τὸ συνολικὸν βάθος τοῦ σπηλαίου ἀνέρχεται σὲ 25 μ.

Ἄν καὶ τὸ θαραθρῶδες σπήλαιο Βυζότρυπα εἶναι ἀξιόλογο ἀπὸ ἐπιστημονικῆς πλευρᾶς, δὲν εἶναι ὅμως κατάλληλο γιὰ τουριστικὴν ἀξιοποίησιν.

2) ΣΠΗΛΑΙΟΝ «ΤΡΥΠΑ ΤΗΣ ΖΙΤΣΑΙΝΑΣ» ἀριθμ. 6377.

Πρὸς Ν.Δ. τοῦ χωρίου Μαζαράκη (25 λεπτά πεζῆ) διανοίγεται μικρὸ σπήλαιο μὲ τὸ ὄνομα «Τρύπα τῆς Ζίτσαινας».

Πρόκειται περὶ στενοῦ καὶ χαμηλοῦ ὄχετοῦ μήκους 4 μ. περίπου, ὃ ὁποῖος καταλήγει σὲ θαλαμίσκο μὲ διαστάσεις 2,5X2,5 μ. καὶ ὕψους ὀροφῆς 2 μ. περίπου.

Ὁ θρύλος πού λέγει: ὅτι τὸ σπήλαιο συγκοινωνεῖ μὲ ἄλλο, τοῦ ὁποῖου ἡ εἴσοδος θρῖσκεται στὴν ἀντίθετη πλευρὰ τοῦ λόφου, ὅπου διανοίγεται τὸ πρῶτον, δὲν εὔσταθεῖ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΝΟΜΕΝΩΝ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΕΦΥΑΣ ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙΟΥ.

Πρὸς Ν.Α. τοῦ χωρίου Ἀηδονοχώριον καὶ σὲ ἀπόσταση 4 χιλιοσμ. θρῖσκεται ἡ γέφυρα Μπουραζανίου.

Στὴν ἴδια κατεύθυνσιν, καὶ σὲ ἀπόσταση 1.500 μ.π. ἀπὸ τῆς γέφυρας εἶναι ἡ τοποθεσία «Πωριά», ἡ ὁποία ἐκτείνεται στὴν ἀριστερὴν παραποτάμιον πλευρὰν τοῦ ποταμοῦ Ἀώου, σὲ μήκος 150 μ. περίπου.

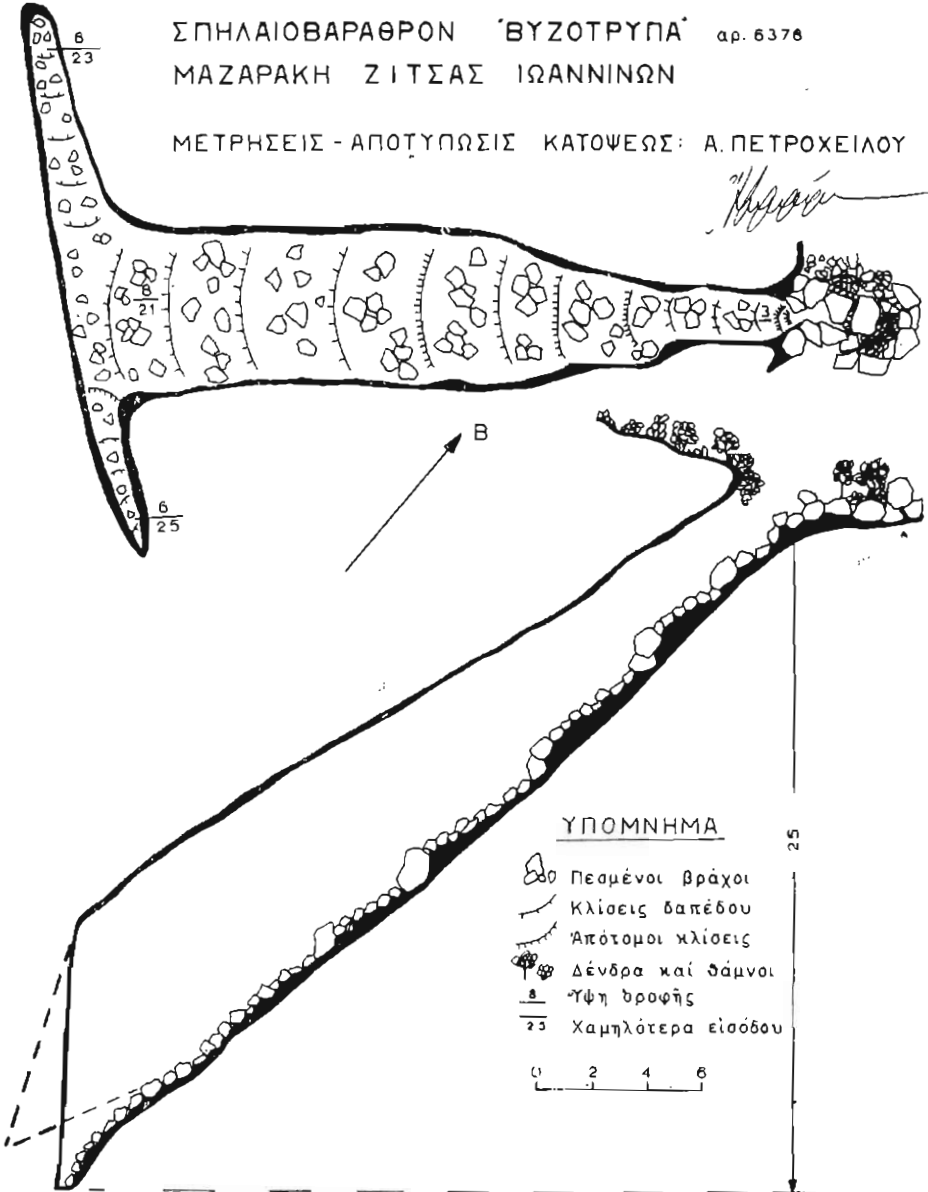
Εἰς ὅλον τὸν μήκον αὐτῆς τῆς τοποθεσίας διανοίγονται μικρὰς ἢ μεγαλύτερας κοιλότητες καὶ σπήλαια μὲ ἀφάνταστα ὡραῖο, πλούσιο καὶ πρωτότυπον σταλακτιτικὸν διάκοσμον, μοναδικὸν στὸ εἶδος του. (Ἀπολιθωμένα διάφορα φυτὰ καὶ ρίζες).

Ὅλον αὐτὸ τὸ παραδεισιακὸν συγκρότημα εἶναι δυνατόν νὰ ἀξιοποιηθῆ τουριστικὰ καὶ νὰ προκαλέσῃ μεγάλην συρροὴν ἐπισκεπτῶν, ἂν ἐξερευνηθῶν καὶ μελετηθῶν τουριστικὰ τὰ σπήλαιά του, σὲ συνδυασμὸν μὲ τὸ θαυμάσιον παραποτάμιον τοπεῖον, μὲ ἐγκαταστάσεις ἐξασφαλίσεως τροφῆς, ἀναψυκτικῶν, κολυμβήσεως, ψαρεύματος πέστοσφας κ.λ.π.

ΣΠΗΛΑΙΟΒΑΡΑΘΡΟΝ 'ΒΥΖΟΤΡΥΠΑ' αρ. 6376
 ΜΑΖΑΡΑΚΗ ΖΙΤΣΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ - ΑΠΟΤΥΠΩΣΙΣ ΚΑΤΩΦΕΩΣ: Α. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ

Μ. Μανιάν

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Πεσμένοι βράχοι
- Κλίσεις δαπέδου
- Απότομοι κλίσεις
- Δένδρα και θάμνοι
- Ύψη βροφής
- Χαμηλότερα εισόδου